US INFORMATION AGENCY
PO NO NY 946-11-54-8
CHIEF, UKR SERVICE
1BS-330 INDEPENDENCE SW
WASHINGTON DC

І чужому научайтесь
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-3740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 52. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го БЕРЕЗНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 18, 1964 No. 52. VOL. LXXI.

ДЖАНСОН ВИМАГАЄ БІЛЬЙОНА ДОЛЯРІВ НА БОРОТЬБУ ПРОТИ ВБОГОСТИ

Вашингтон. — Президент Джансон 16-го березня ц. р. звернувся з окремим посланням до Конґресу, домагаючись ухвалення одного більйона долярів на боротьбу проти вбогости в цій країні, і заявляючи, що він сподівається в цій справі повної перемоги. В цій програмі для поборювання нужди є старі проєкти, які вже находятьсь в Конґресі, але на перше місце вибиваються дві нові пропозиції, які мають на цілі дати працю тим, що її не мають. 1) 380 000 незаможних юнаків в першому році діяння цієї програми, мали б бути перевишколені й перевиховані в тому напрямку, щоб могли дістати працю. Цей вишкіл до праці мав би відбуватися в окремих таборах, центрах і спільнотах та мав би коштувати — $412 500 000 річно. 2) Уряд хоче призначити $315 000 000 на те, щоб давати громадам і містам позички на поборювання убозтва, але і ті громади, що схочуть користати з федеральної допомоги, мусітимуть на цю саму ціль призначити таку саму суму фондів. 3) Третя нова пропозиція плянує давати позички з федеральних фондів тим неприбутковим корпораціям, які зможуть зайнятися викупом рільної землі та організувати з неї родинні фарми, які можна продавати родинам із малими фінансовими прибутками. В цій програмі, яку Уряд предложив Конґресові, є ще й інші проєкти про організацію нових варстатів для безробітних, про перевишкіл робітників для здобуття праці та про організацію свого роду домашнього корпусу миру. Президент заявив у своєму зверненні: „Війна проти убогости — це не саме тільки змагання, щоб допомогти людям, та зробити їх залежними від жертвенности інших людей. Це є боротьба в тому напрямку, щоб дати людям можливість самим собі допомагати". Програма поборювання убогости вже викликає атаки деяких її противників, які кажуть, що це є урядова проба у виборчому році здобути собі голоси. І тому не знати, чи Конґрес ухвалить цю програму в цьому році. Доля цієї програми є в руках самого Президента, який може її енерґічно підтримувати в Конґресі. Тут багато зможе зробити директор Корпусу Миру Сарджент Шрайвер, який є „особистим шефом штабу у війні проти убогости", і який очолює цю програму, як окремий асистент Президента. Думають, що коли Конґрес ухвалить цю програму, то Шрайвер зрезиґнує з директорства в Корпусі Миру і очолить окрему аґенцію для поборювання убогости з річною платнею $22 500. Шрайвер буде чоловим свідком в переслуханнях, які починає вже у вівторок 17-го березня ц. р. Палатна Комісія Праці і Виховання, що її очолює конґресмен Адам Клейтон Павелл. Цю програму підготовляв 6 тижнів Шрайвер при допомозі 150 осіб, між якими були бизнесмени, робітничі і рільничі провідники, виховники, науковці та представники урядових аґенцій. Деякі частини цієї програми були переслані до Конґресу ще за президента Кеннеді: домашній корпус миру і перевишкіл робітників. Але програма президента Л. Джансона є ширша від того проєкту, який предложив був Кеннеді. Джансон сказав, що він плянує вдарити не так на наслідки убогости, як на її причини. Ця програма мала б в першому році коштувати — $962 000 000, отже один відсоток всього державнаго бюджету. Які кошти мали б бути в дальших роках, не передбачено. Президент Джансон заявив, що ця його нова програма поборювання убогости не збільшить вже запроєктованого буджету на фінансовий рік 1965-ий, бо кожний доляр по стороні витрат є вже в запроєктованому бюджеті, що виносить — $97 600 000 000. Зараз після опублікування цієї програми деякі демократи її хвалять, інші не є з неї задоволені. Джордж Міні, голова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій, хвалить цю програму, але гадає, що треба конче ухвалити закон про медичну допомогу старшим особам в рамках соціяльного забезпечення.

У Ню Йорку відкрито мистецьку виставку образів Любомира Кузьми

Ню Йорк. — В неділю 15-го березня ц. р. вполудне відкрито в одній із заль УНДому 3-тю індивідуальну виставку картин Любомира Кузьми. Офіційне відкриття перевів голова Головної Управи Об'єднання Мистців Українців в Америці проф. С. Литвиненко, який звернув увагу на творчий поступ, що його Любомир Кузьма зробив за останніх два роки, від своєї останньої виставки. А. Малюца, у короткому аналітичному нарисі картин Л. Кузьми вказав на різні аспекти, які складаються на реалізм у творах цього мистця. При чому з окрема звернув увагу на ліризм багатьох його картин. На цій виставці представлено 36 експонатів, на які складаються пейсажі, композиції, мертві природи, портрети і квіти. Всі образи мальовані темперою, а деякі з них енкавстикою, себто восковою технікою, в якій віск є лучником фарб. На відкритті було 60 осіб.

ЛМКЛЮБ У НЮ ЙОРКУ ВЛАШТОВУЄ МАЛИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ЯРМАРОК

Ню Йорк. — Літературно-Мистецький Клюб у Ню Йорку влаштовує в п'ятницю 20 березня ц. р. о год. 8-ій веч. Малий Літературно-Мистецький Ярмарок. У програмі ярмарку передбачені виступи Івана Керницького (Ікера), Антона Малюци, Миколи Понеділка, Ольги Соневицької, Марти Чапельської (піяно), Олега Мітренги (скрипка). Акомпаніює Роксоляна Хабурська.

СЕНАТОР КІТІНҐ ОБСТОЮЄ ВОЛЮ І НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ДЛЯ ВСІХ НАРОДІВ

Ню Йорк. — Воля і незалежність для всіх народів, включно з тими, що тепер перебувають у колоніяльній залежності від комуністичної Москви, повинна бути головною метою американської закордонної політики, бо тільки такою політикою можна добитись тривкого миру — твердив сенатор Кеннет Б. Кітінґ на своїй конференції з американською чужомовною пресою, яка відбулася тут, у приміщеннях Колюмбійського університету, в понеділок, 16-го березня 1964 р., в пополудневих годинах. Біля півсотні репрезентантів чужомовних американських газет метрополії взяли участь у конференції. „Свободу" заступав ред. Зенон Снилик, а видання УККомітету ред. Вол. Душник. Ціллю конференції було поінформувати чужомовну американську пресу і через неї громадян, яких вона обслуговує, про дотеперішню працю сенатора Кітінґа та про його дальші пляни, як і про його становище у важливіших проблемах американської внутрішньої і закордонної політики. Говорячи про американську закордонну політику, сенатор Кітінґ заявив, що він є проти теперішнього стану в Східній Европі та вважає, що ЗДА повинні перебрати ініціятиву, щоб той стан змінити. Сенатор Кітінґ у приватній розмові живо інтересувався справою пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні, торжественне відкриття якого відбудеться 27-го червня ц.р. та дав до зрозуміння, що він бажає взяти участь у цих урочистостях.

150-РІЧЧЯ ШЕВЧЕНКА ВІДЗНАЧЕНО У ФЕДЕРАЛЬНОМУ І ПРОВІНЦІЙНИХ ПАРЛЯМЕНТАХ КАНАДИ

Оттава, Канада. — Стоп'ятдесятирішшя з дня народження Тараса Шевченка відзначено і в федеральному канадійському парляменті і в провінційних леґіслятурах, в яких міністерські і посольські місця займають канадійці українського походження. Сенатор Павло Юзик у федеральному парляменті підкреслив безперервний зв'язок між Шевченком і його братами — „мертвими, живими і ненародженими, в Україні і не в Україні сущими". На заклик дост. Івана Яремка, секретаря провінції Онтеріо та міністра горожанства, всі члени уряду та посли онтерійської леґіслятури дня 9 березня схилили свої голови в пошані до Тараса Шевченка, пророка, поета і великого борця за свободу. В своєму заклику дост. Ів. Яремко сказав: „Пане спікер. Я буду просити всіх достойних членів онтарійської леґіслятури спільно відзначити 150-ліття народин Тараса Шевченка, поета і національного героя України". Переповідаючи загальний перебіг життя Т. Шевченка та велике значення його творчости, мін. Яремко так закінчив свій заклик: „Пане спікер, Тарас Шевченко не міг сподіватися, що члени його народу будуть стояти тут у парляменті вільних людей і віддавати йому шану, як це ми робимо сьогодні. Кінчаючи, я бажаю навести уривок з поеми поета, що він написав у своєму Заповіті: „І мене в сім'ї великій, в сім'ї вольній новій, не забудьте пом'янути не злим, тихим словом". Сказавши це в перекладі на англійську мову дост. Яремко закінчив своє слово до членів леґіслятури, які з'єднано віддали шану Великому Українцеві.

Як повідоляють з Ріджайни, в саскачеванській леґіслятурі вшановано Тараса Шевченка під час сесії в дні 9 березня на заклик посла Олександра Кузяка, який виступив з промовою такого змісту: „Пане спікер! Заки приступити до денного порядку нарад, я бажаю звернути увагу всіх присутніх на факт, що сьогодні 9 березня минає 150 літ від дня народження Тараса Шевченка, найбільшого поета України, пророка та борця за свободу. Всі канадійці українського походження влаштовують в цьому дні й найближчих днях тижня зібрання для вшанування пам'яті оцього великого українського мистця та світової слави поета. Я є певний, що всі достойні члени парляменту разом зі мною віддадуть пошану оцьому великому поетові, філософові та борцеві за волю".

СОЮЗОВІ ОКРУГИ В КЛІВЛЕНДІ І ЯНҐСТАВНІ ВІДБУЛИ ЮВІЛЕЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Клівленд. — Минулої суботи і неділі, 14 і 15-го березня, тут відбулися загальні збори двох огайських союзових округ, Клівленду і Янґставну, в програму яких входило теж відмічення 70-річчя УНСоюзу та роздача нагород за досягнення союзових діячів в минулому році. В суботу в приміщенні союзового дому при Френклін Евню проведено річні загальні збори округи в Янґставні, до якої належить 10 відділів, в тому числі 4 з Янґставну, які об'єднують 1,600 членів УНСоюзу. Збори відкрив і ними проводив голова округи Петро Ліщак, секретар найбільшого Відділу округи, ч. 230. Секретарював Василь Прокопик. Привітавши гостей, предсідник зборів запросив до слова гол. секретаря УНСоюзу Ярослава Падоха, який виголосив доповідь про 70-річчя УНСоюзу

(Закінчення на стор. 4-ій)

Група союзових діячів Клівленду і околиці, які були відзначені медалями о. Григорія Грушки за кращі осяги в минулорічній членській кампанії. Стоять зліва: Микола Бобечко (бронзова медаля), Стефанія Боганик (бр. м.), д-р Ярослав Падох — головний секретар УНС, Осипа Олінкевич — головна радна (бр. м.), Станислав Мотрович (срібна медаля), Дмитро Шмаґала — головний радний (бр. м.), проф. Роман Чучкевич (золота медаля), Григорій Кисіль (бр. м.), Тарас Шмагала (бр. м.). Бракує на знімці Володимира Владики, секретаря 364 Відділу, який здобув бронзову медалю.

ЗДА збільшать допомогу Південному В'єтнамові — зброєю, амуніцією і грішми

Сайґон. — Південно-в'єтнамські керівні кола дуже вдоволені ходом і вислідом 5-тиденних відвідин американської делеґації, в склад якої входили секретар оборони Роберт МекНамара, голова шефів об'єднаних штабів ген. Максвелл Тейлор, директор Центральної Розвідчої Аґенції Джан МекКон і інші високопоставлені офіційні особи ЗДА. На нарадах у Сайґоні буцімто в принципі осягнено згоду щодо роблення час до часу рейдів проти Північного В'єтнаму. Їх мали б переводити групи спеціяльно вишколених південних в'єтнамців, скидувані у Північному В'єтнамі з літаків. Однак водночас звернено увагу, що головним бойовищем є таки Південний В'єтнам і операції проти Північного В'єтнаму не повинні послабити антикомуністичної воєнної акції на Півдні. ЗДА обіцяли дати режимові генерала Нгуєна Хана рішучу політичну підтримку та прийти йому з більшою допомогою доставами зброї, амуніції та грішми, на додаткових 50 мільйонів дол., призначених для вишколу більшого числа вояків для партизанської війни та для підвищення їм винагороди. У Білому Домі відбулась велика нарада з участю державного секретаря Діна Раска, Роберта МекНамари, ген. Тейлора, Джана МекКона і Джорджа Банді. — прибулі з Півден. В'єтнаму державні мужі і військовики складали звідомлення Президентові. Роберт МекНамара заявив журналістам, що він не стрінув у Південному В'єтнамі ніодного відповідального військовика ані цивільного урядовця, який сумнівався б у переможному висліді війни проти комуністичних партизанів.

Конференція з приводу 25-ліття Карпатської України

Ню Йорк, (В.В.). — При вщерть заповненій великій залі в Українському Інституті Америки відбулася в минулу суботу 14 ц.м. конференція Карпатського дослідного центру з приводу 25-літніх роковин подій на Карпатській Україні. Конференцію відкрив д-р Василь Вереш, накресливши коротку історію боротьби карпатських українців на протязі століть та з'ясовуючи суть конференції. Він привітав присутніх, між якими був д-р Степан Витвицький, президент УНР в екзилі. Юліян Ревай, який проводив конференцією, говорив про чеську політику внутрі ЧСР та про мітичну особу генерала Прхали, що був іменований 3-ім міністром Карпатської України, якого ані уряд, ані народ Карпатської України ніколи не акцептували. Проф. Августин Штефан говорив про організацію Сойму та його склад. Проф. д-р Петро Стерчо з'ясував становище сусідніх держав та гру в міжнародній політиці, що відбувалася довкруги Карпатської України в 1939 році. Проф. І. Король, тодішній мешканець Москви, говорив про зібрання і промову Й. Сталіна, що відбулась в Політехнічнім музею в Москві, коли-то проголошення Карпатоукраїнської держави обурило Сталіна і він вигрожував п'ястуками карпатським українцям. Інженер А. Вінтонів, тодішній мешканець Югославії, нарисував картини українців в Югославії та їх враження з приводу подій на Карпатській Україні. Ред. Володимир Душник говорив про акції американських українців з приводу окупації Карпатської України мадярами. Д-р Степан Витвицький висловив думку, що події на Карпатській Україні не треба брати трагічно, бо вони спричинились до відродження та воскресіння карпатських українців. Юліян Ревай відчитав привіти, які надіслали НТШ, УККА, Т-во Інженерів, Т-во Лікарів, УВАН та багато інших організацій. Після доповідей відбулася перекуска та згодом присутні дивились на документальний фільм, що був накручений в 1939 році в Хусті Каленником Лисюком. Конференція тривала від 5 год. по пол. до 11 год. ночі.

Українська громада Гартфорду будує Народний Дім

Проєкт Українського Народного Дому в Гартфорді у виконанні архітекта інж. Ап. Осадци.

Гартфорд, Конн. (Е. Г.) — Довгі роки непокоїть гартфордську громаду брак приміщення для її товариств та, головно, молодечих організацій. Всі вони містяться в будинку Укр. Гор. Клюбу, але ці мриміщення є тісні і під кожним оглядом незадовільні. Всі наші національні імпрези і товариські забави відбуваються в чужих, наймлених льокалях. Не маючи українського центру, наша молодь мимоволі попадає в чуже окруження. Такий стан не сприяє ані нашим національним інтересам, ані політичним аспіраціям. В таких невідрадних обставинах наше громадянство радо приняло до відома заяву Управи Укр. Гор. Клюбу, що згідно з ухвалою Зборів від 19 січня ц. р. новообраній управі доручено почати будову Укр. Нар. Дому вже з весною ц. р. Рівночасно Управа подає до відома, що закуплено площу під будову У.Н.Д. при Ведерсфілд евеню, підписано контракт з архитектом на виготовлення плянів, одержано дозвіл на будову і затвердження плянів Міською Управою мається запевнення на будівельну позичку від Укр. Нар. Союзу та робиться заходи для продажу посілостей Клюбу при вулицях Вітмор і Бонд. Управа Горож. Клюбу звертається до громадянства за допомогою в формі позичок і пожертв на будову УНДому. З вірою в жертвенність укр. громадянства, яке своєю солідарною поставою створить для будучих поколінь тривалу пам'ятку живучости і патріотизму укр. еміґрації. Одночасно в канцелярії Клюбу з'явився на стіні великий плян запроєктованого Народного Дому. Архитект інж. Осадца зробив нам всім милу несподіванку. На синім тлі неба модерний будинок з написом над фронтовим входом „Украініан Націонал Гоме" — дійсно ловить кожного око та змушує найсильніших песимістів усміхнутись та найтвердіші душі розтаяти на вид цього чудового архітектурного пляну. Теперішній склад управи Укр. Гор. Клюбу, (який вже статутово називається Укр. Нар. Дім) своїм персональним складом дає запоруку, що справа будови находиться в солідних руках та, при Божій помочі, буде щасливо завершена.

МЕХІКАНСЬКИЙ ПАКТ НЕ ЗВЕРНЕНИЙ ПРОТИ НІКОГО — ЗАЯВЛЯЮТЬ ДЕ ҐОЛЬ І МАТЕОС

Мехіко Сиuі. — Французького президента де Ґоля вітали в цій мехіканській столиці представники мехіканського уряду і маси населення оваційно й ентузіястично. Мехіканський президент Адольфо Льопез Матеос, обійнявшись дружньо з де Ґолем, виголосив довгу промову, в якій підкреслив, що відвідини де Ґоля в Мехіко скріплять „прикладний союз", який існує між Францією й Мехіко, базований на неформальному пакті і який не спрямований проти нікого, що його головною метою є поглиблення духових зв'язків між двома великими спільнотами — Европою і Латинською Америкою. В тому ж самому дусі висловився президент Франції де Ґоль, який зодягнений в генеральську уніформу, подякував за щире привітання і у виголошеній еспанською мовою промові підкреслив, що дружні зв'язки, які існують між двома країнами, Мехіко і Францією, спрямовані на користь всього людства і що пакт дружби між ними не звернений проти нікого, але ж існує і закріплюється в інтересах людскости, проґресу і миру. Обидва президенти підкреслили водночас із цим важливість зближення між Францією і всією Латинською Америкою, стверджуючи, що немає нічого, що ділило б зокрема Францію й Мехіко. Прибуття президента де Ґоля було першим виступом уніформованого французького генерала на терені Мехіко з часу, як французькі окупаційні сили залишили цю територію в 1867 році. В промові виголошеній з балькону Національного Палацу до майже 250 000 слухачів, де Ґоль проголосив, що Франція вітає Мехіко з пошаною до американських традицій цієї країни, і прославляв водночас із цим хоробрість і витривалість мехіканців у боротьбі за незалежність їхньої країни. Після привітальних церемоній де Ґоль відбув приватну розмову з президентом Льопезом Матеосом в приватній резиденції останнього. Тема і зміст розмов, як і дальших запланованих переговорів залишаються в таємниці. В політичних колах думають, що розмови ці будуть стосуватися головно посилення господарських, технічних і культурних зв'язків між обома країнами.

ЗДА обіцяють південній Америці поміч в боротьбі з комуністичним наступом

Вашинґтон. — Відзначаючи третю річницю заініціювання президентом Кеннеді „Союзу для Поступу" — програми широкої економічної допомоги для країн Південної Америки — президент Джансон виголосив промову під час надзвичайної сесії Організації Американських Держав, що відбулася в понеділок 16 березня ц. р., підкреслюючи у своїй промові готовість ЗДА підтримувати економічний розвиток відсталих з господарського погляду південно-американських країн, президент Джансон водночас із цим обіцяв повну підтримку ЗДА для Південної Америки в боротьбі тих чи інших країн з комуністичною агресією й інфільтрацією. Вороги свободи атакують нас на кожному кроці — говорив президент Джансон. — Ми заанґажовані в боротьбі за призначення нашої гемісфери і цю боротьбу ми мусимо витримати і виграти. Крім президента Джансона взяли участь в цій надзвичайній сесії ОАД ще державний секретар Дін Раск, державний підсекретар Гарриман і більшість американських амбасадорів і керівників закордонної допомоги для 19 південно - американських країн.

Комуністичний Китай обіцяє допомогу Камбоджі проти Америки

Гонґ Конґ. — Військову делеґацію Камбоджі, яка прибула до Пейпінґу під проводом шефа штабу камбоджської армії генерала Льон Ноля, прийнято в Пейпінґу з великими почестями і парадами. На мітинґу коло 2,000 комуно-китайських старшин, як також на вечірньому бенкеті в минулу суботу 14 ц. м. у честь делеґації Камбоджі, шеф штабу комунокитайських збройних сил, генерал Льо Джію-Чінґ, заявив, що „хоробрий нарід Камбоджі не є самітній в обороні своєї батьківщини проти американських імперіялістів, бо 650 мільйонів китайців є при його боці". Військова місія Камбоджі вступила по дорозі до Пейпінґу до столиці комуністичного Північного В'єтнаму Ганой, а з Пейпінґу поїде до Москви. Таким чином Камбоджа задемонструвала свій відворот від Заходу в сторону комуністичного блюку. Камбоджа старається дістати від комуністів зброю, обіцяє дати дозвіл комуністичному Китаєві на влаштування на її території двох летунських баз та заповідає, що буде переговорювати з Північним В'єтнамом і ляоськими комуністами про взаємний пакт. Голова Камбоджі, князь Нородом Шіганук, людина дуже незрівноважена і настроєва, звернувся проти Америки в минулому році, закинувши їй, що вона підтримує політичних еміґрантів з Камбоджі на території Південного В'єтнаму та що „змовляється" з ворогами Камбоджі — Сіямом і Південним В'єтнамом — щодо поділу Камбоджі. Пляни на скликання 14-членної та потім 4-членної міжнародної конференції, яка ґарантувала б незалежність і неподільність Камбоджі, не здійснились і Шіганук проголосив, що він „розчарувався" в західньому світі, особливо в Америці.

В АМЕРИЦІ

● **В Ню Йорку** коло 20,000 білих матерів протестували проти того, що Шкільна Рада плянує возити автобусами білих дітей до шкіл в дільницях, де мешкають негри, щоб таким способом дійти до об'єднаних шкіл. Негритянських дітей возили б із шкіл, в яких навчаються тепер самі чорні школярі, до шкіл із білими дітьми.

● **Провідник демократичної більшости в Сенаті** сенатор із Монтани Майк Менсфілд заявив, що справа Роберта Бейкера буде проблемою під час виборчої кампанії. Менсфілд сказав, що Сенат мусить взяти вину на себе за те, що дозволив Бейкерові довший час так обманювати людей. Бейкер був секретарем демократичної більшости в Сенаті і використовував своє становище на роблення особистих бизнесів, натягаючи різних осіб в свою користь.

● **Нюйоркська Метрополітальна** опера, підготовляє дві програми для вшанування пам'яті покійного президента Кеннеді. В п'ятницю 27-го березня мають відограти „Реквієм" Верді, а в суботу 28-го березня гратимуть першу сцену з першого акту Ваґнерового „Парсіваля". Диригуватиме оркестрою Джордж Сольті, а співатиме Парсіваля Джесс Томас. Обидва вони вперше виступлять в Метрополітальній опері.

У СВІТІ

● **У Римі** розпочали будову нової у світі лінії підземки, яка буде називатися „ААА", у відрізненні до теперішньої „ВВВ". Найбільшою трудністю цієї будови — як і було з попередньою — це знахідки з античного світу, що їх виявляється при таких глибоких розкопах: в такому випадку треба припиняти дальшу будову, поки те місце не обслідують археологи.

● **Комуно - польський диктатор** Владислав Ґомулка виправдував у своїй промові на центральному Комітеті компартії в минулому тижні теперішню нужду в Польщі — надто швидким темпом промислового розвитку та потребою „самопожертв" з увагою на дальшу майбутність. Він твердив, що в порівнянні з передвоєнним часом промислова продукція зросла дев'ятикратно, а хліборобська на 65 відсотків.

● **Індія** відмовилась вислати до столиці Індонезії Якарти будь-котрого свого міністра на новий з'їзд азійсько - африканських держав, який відбудеться там в квітні ц. р. Індія виправдується, що тоді всі члени уряду будуть зайняті на парляментарній сесії, але дійсною причиною є те, що Індія противилася, щоб у тій конференції брали участь такі держави, як комуністичний Китай і Пакістан, які не є „невтральні".

● **Молодий грецький король** Константин, який заручений з 17-річною данською княжною Анною Марією, заявив, що він буде старатися приспішити своє вінчання, що було спершу призначене щойно на січень майбутнього року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і моне ордерс виставляти на: "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Засуд в Даллесі

В суботу 14-го березня ц. р. лава присяжних у місті Даллесі, в Тексасі, визнала Джека Рубі винним у „злонаміреному вбивстві" Лі Гарві Освалда, оскарженого в скритовбивстві президента Джана Ф. Кеннеді, і присудила його, Рубі, до кари смерти на електричному кріслі. Адвокати Рубі негайно зголосили відклик від цього присуду, і загально передбачається, що остаточне вирішення його долі потриває ще яких два роки.

Отже, присуд на Джека Рубі є ще не закінченим епілогом одної з найбільш трагічних подій в історії Америки, що розігралася на терені міста Даллесу, коли пам'ятної „чорної п'ятниці" 22-го листопада 1963-го року куля скритовбивника убила 35-го президента ЗДА, Джана Ф. Кеннеді. Негайно після того страшного злочину заарештовано його здогадного виконавця, марксиста Лі Гарві Освалда, докази вини якого вже в той час були дуже великі й переконливі. А проте, в обличчі закону він був невинний доти, поки йому цієї вини судово не доказано. Слідство в цій справі вже частинно проголошено і його ще продовжує окрема Президентська комісія з головним суддею Ворреном на чолі. На жаль, обвинувачений вже ніколи не зможе сам своєї вини признати, як також не зможе виявити всіх обставин повненого жахливого злочину, бо й сам він згинув від скритовбивчої кулі, випущеної рукою Джека Рубі.

Головні аргументи прокуратури й оборони в процесі Рубі були такі:

Прокуратура обвинувачувала й зізнанням свідків доказувала, що Рубі вбив Освалда в стані повної свідомости, з премідитацією і в злонамірені, думаючи, що в такий спосіб, убиваючи здогадного вбивника Президента ЗДА, він здобуде славу і навіть гроші, публікуючи опісля свої спомини. Під час процесу не було навіть згадки про те, що вбито здогадного вбивника Президента ЗДА. Прокуратура обвинувачувала Рубі в тому, що вбив він людину, до того ж із скованими руками і на очах, можна сказати, цілого світу, бо вбивство виконав Рубі таки в поліційному будинку під час передаваної телевізією поліційної ескорти Освалда до іншої в'язниці. Прокуратура називала це вбивство „найгіршим лінчом".

Оборона вимагала визнати вбивника „невинним", аргументуючи і намагаючись доказувати, що він доконав злочину в хвилині „втрати притомности", коли не був спроможний бачити різницю між добром і злом. Цю тезу підтримували деякі свідки - психіятри і один рабін. Суперечили цим твердженням слова самого ж таки Рубі, який безпосередньо після злочину заявив, що він плянував випустити в Освалда три кулі, але йому перешкоджено, і що він сподівається що його жертва умре. Він також заявив, що вбивством Освалда хотів доказати світові, що „жиди мають відвагу". Під час самого судового процесу, який далеко не викликав такого зацікавлення, як це могло здаватися, сам обвинувачений не зізнавав і його ані прокуратура, ані оборона до зізнань не покликували.

Засуд Рубі прийняла публічна опінія, як звичайно, з поділеними думками і коментарями. Але, як це можна оцінювати на підставі голосів преси, більшість прийняла засуд з великою полегшею, із скріпленою вірою в американське правосуддя. Ми прилучуємось до цієї опінії. Бо хоч сьогодні вже навряд чи може бути який сумнів, що Освалд допустився страшного злочину — вбивства президента Кеннеді — тільки суд міг виміряти йому заслужену кару. Рубі вбив людину, і за це його засуджено, давши йому нагоду на оборону, якої він відмовив Освалдові.

У країні нелюдського визиску

У двадцяті, в тридцяті і в сорокові роки цього сторіччя розписувалася комуністична пропаганда про те, що із встановленням совєтської влади визволено селянські і робітничі маси в колишній царській Росії з-під гніту капіталістів і поміщиків, що селяни й робітники знайшли повне задоволення своїх заробіткових і побутових вимог, що для селянина в Совєтському Союзі настав справжній рай. Увесь цей пропагандивний рейвах про „щастя й радість" визволених нібито від капіталістичної експлуатації людей звучить ще й досі в пам'яті не тільки підсовєтського населення, але й багатьох людей у вільному світі, яким здавалося, що комуністична система справді здійснила заповітні мрії працюючих людей про вільну від експлуатації працю, про справедливу винагороду за неї, про загальний добробут. Українську політичну еміграцію, яка твердила, що все це брехня, тавровано, як наклепників, ворогів працюючої кляси й комуністичної ідеї. І в той же час на Україні за висловлювану в народних пісеньках правду про „щасливе колгоспне життя", про те, що у колгоспника „ні корови, ні свині, тільки Сталін на стіні", про раховані бабою на подертому рядні трудодні — совєтський режим карав тюрмою, засланням, розстрілами.

Тим часом всі ці прославлювані совєтською пропагандою десятиріччя совєтської влади селянські маси на Україні жили в стані неймовірних злиднів, нечуваного ніде в світі, гіршого, як в будь-яких колоніяльних країнах, визиску, жорстокої експлуатації. „В той час — до 1936-го року — заготівельні ціни були настільки низькі, що колгоспи не могли за рахунок продажу продукції компенсувати навіть виробничі затрати. Праця більшости колгоспників практично не оплачувалася. Так ,наприклад, на один трудодень у 1952-му році видавали в Калузькій і Тульській областях по одній копійці, у Рязанській і Липецькій — по дві копійки, в Брянській і Псковській — по три копійки, в Костромській і Курській — по 4 копійки. У багатьох колгоспах роками не видавали на трудодень жадної копійки".

Такими словами визначив тогочасну ситуацію колгоспного селянства в Совєтському Союзі не якийсь „ворог народу", не „буржуазний націоналіст" чи якийсь там „мерзенний запроданець", алеж таки сам теперішній совєтський диктатор Нікіта Хрущов у своїй доповіді на нараді працівників партійних, совєтських і сільськогосподарських органів 28-го лютого цього року в Москві. Повний текст цієї доповіді надруковано і в московській „Правді", і в київській „Радянській Україні" з 7-го березня ц. р.

У своїй доповіді говорив Хрущов про трагічну ситуацію колгоспних невільників, що існувала нібито тільки до часу смерти Сталіна, значить і в той час, коли сам Хрущов був сталінським сатрапом на Україні, реалізуючи встановлену Сталіним систему безоглядної експлуатації колгоспного селянства, не дозволяючи управам колгоспів видавати жадної копійки на трудодень. Тож, як пригадав тепер Хрущов, за центнер випродукованої пшениці совєтська держава виплачувала тоді колгоспам в середньому... 97 копійок, за центнер кукурудзяного зерна — 54 копійки, за центнер картоплі — 47 копійок, за центнер свинини — 6 рублів 72 копійки. Таких цін за продукти сільського господарства не виплачували й не виплачують навіть засуджувані комуністами „капіталістичні акули і п'явки" по найбільш відсталих африканських та азійських колоніях. Рекордом у цьому відношенні може похвалитися тільки встановлена в Совєтському Союзі комуністична система.

Яків Зозуля

У 25-ЛІТТЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

(2)

Проєкт конституції виготовив з доручення комісії д-р Яків Зозуля, і він був дуже сумлінно передискутований, виправлений і виготовлений для Сойму вже перед 2-им березня 1939-го року, на день, коли плянувалося відкриття Сойму. В останній день, одначе, в тому первісному проєкті, який базувався на автономному статуті КУ, зроблено єдину поправку в § 1, де вираз „автономна держава в складі Чехо - Словацької Республіки" був заступлений словами: „незалежна держава". Ця зміна була передбачувана, якщо б того вимагали політичні обставини. Її включили до законопроєкту д-р Бращайко і д-р Кочерган, передаючи голові Сойму виготовлений текст.

Останнє засідання правничої комісії відбулося ввечері 13-го березня, в понеділок, спільно з делеґацією чеського міністерства фінансів, яка прибула до Хусту, щоб на місці дістати автентичні дані для бюджету Карпатської України, що мав входити до бюджету Чесько - Словацької Республіки. Це засідання знаменне тим, що тоді догоджено висоту бюджету КУ на 71 мільйон корон.

Не встигла делеґація відійти, як задзвонив телефон з Братислави. Це був шеф пропаґанди словацької влади Олександер (Шаньо) Мах, який повідомляв нас із сусідської чемности, що Чехо - Словаччина кінчає своє самостійне існування, що Словакія проголосить у найближчих годинах свою самостійність, що влада Берана в Празі перманентно радить над своєю долею, а президент Гаха готується до виїзду в Берлін рятувати ситуацію.

Коло 11-го години ночі ми розходилося по домах. Навколо була надзвичайна тиша. Ми дійшли уже до будинку окружного суду, де мали розійтися в різних напрямах. Нараз суддя Августин Дутка, що брав участь в комісії, як знавець і делеґат Вищого Суду, запропонував кожному з нас перед тим, як іти спати, записати свої передбачення наступних подій і запечатати коверти, з тим, щоб розпечатати їх через 10 років.

Виходячи з будинку Уряду, ми лишили там ще д-ра Кочергана, який мав телефоном інформувати о. Волошина про події в Празі і Братиславі.

Нічна тиша, одначе, скоро скінчилася. Коло 2-ої години ранку 14-го березня прийшла до будинку Уряду група січових стрільців, яка, з дозволу прем'єра і при допомозі шефа жандармерії Вахи (чех), забрала з пивниці зброю для озброєння Карпатської Січі.

У цей час прийшли відомості, що вночі мадярське військо переступило кордон і посувається в глибину Карпатської України. Погранична сторожа і чеська жандармерія пробують його спинити. Тому Карпатська Січ рішила виступити на оборону своєї Батьківщини.

Перші озброєні сотні вирушили вже на залізницю, а дальші ще зброїлися. Коло 6-ої години ранку 14-го березня їх стали оточувати вояки з місцевого чеського полку піхоти з вимогою скласти зброю. Це вислав їх проти січовиків ген. Прхала, формальний міністер внутрішніх справ Карпатської України, який поза плечима Уряду підписав з мадярами догоду звільнити Карпатську Україну без всякого спротиву уже два дні перед тим. Як тільки почалася на вулицях Хусту стрілянина, о. Волошин зажадав від генерала Прхали припинити кровопролиття, але трикратно відряджені до Прхали посланці не досягнули успіху.

Головну команду Січі в Хусті і казарми коша над Тисою обложило чеське військо. На вулицях була несамовита стрілянина. Такий стан тривав до 11-ої год., коли чеське військо несподівано припинило облогу і вирушило до румунського кордону. Січовики довго не піддавалися, покликуючись на те, що вони не компетентні рішати цю справу, і погодилися скласти зброю тільки на наказ о. Волошина.

Під час стрілянини всі установи були замкнені, і в будинку Уряду нікого не було. Щойно після відходу чеських вояків громадські діячі почали виявляти ініціятиву. Коло 1-ої год. по полудні проф. Августин Штефан, заступаючи о. Волошина в його кабінеті, прийняв телефонічний ультиматум мадярської влади, третій з черги, піддатися, переданий чеським послом в Будапешті, Мілошом Коброю.

В цей час радіом з Братислави проголошено самостійність Словаччини. Діставши це повідомлення з Відня від міністра Ревая, д-р Вікентій Шандор, представник Уряду КУ в Празі, негайно телефонував до Хуста о. Волошинові. У відповідь на це о. Волошин дав наказ Шандорові повідомити чеську владу і закордонні представництва в Празі про проголошення незалежности Карпатської України. Д-р Шандор негайно виготовив ноту і вислав її за своїм підписом через свого референта д-ра Василя Орелецького до амбасад: Англії, ЗДА, Німеччини, Італії, Югославії, Франції і Румунії.

Тим часом у Хусті прем'єр-міністер скликав наявних послів, обраних до Сойму КУ, і спільно з ними обмірковував від 3 до 6 год. по полудні ситуацію. О 6-ій годині о. Волошин оголосив з балькону урядового будинку рішення влади проголосити незалежність і скликати Сойм на наступний день. Рішення Уряду КУ зараз же переслано через радіо.

Вслід за цим оголошенням міністер Степан Клочурак проголосив через радіо загальну мобілізацію та призначення командувачем армії — полк. Єфремова. З цього моменту січовики почали приймати добровольців, озброювати їх і відсилати маршовими сотнями назустріч мадярам. Сам же Клочурак виїхав до Свяляви, до штабу ген. Сватека, комадира чеської дивізії, яка стояла в Карпатській Україні, щоб дістати допомогу військом і зброєю. Але тут він довідався про догоду Прхали з мадярами і безсилість Сватека, який мав підпорядковуватися наказам Прхали.

Коли вже Сойм засідав, президент Волошин дістав вістку про прибуття мадярського парляментаря. Тому, як тільки минула потреба особистої його присутности на Соймі, він, як уже обраний президент держави, поїхав до свого дому. Вислухавши вимогу мадярів припинити спротив і скласти зброю, президент заявив, що влада погоджується переговорювати з угорською владою в Будапешті і для того жадає припинити дальший наступ та уможливити делеґації Уряду КУ перейти через фронт о 12-ій годині в полудне 16-го березня на відтинку Хуст — Велика Копаня.

Полагодивши цю пекучу справу, президент Волошин іменував нову владу в складі: прем'єр - міністра Юлія Ревая, відсутнього за кордоном, д-ра Юлія Бращайка, заступника прем'єра і міністра фінансів, комунікації і пошт, суддю Юрія Перевузника, міністром внутрішніх справ і судівництва, Степана Клочурака, міністра військових справ і хліборобства, проф. Августина Штефана, міністра культури, шкільництва і народної освіти і д-ра Миколу Долиная, міністра здоров'я та суспільної опіки.

16-го березня делеґація не встигла до 12-ої години прибути на лінію фронту. Мадяри з цього скористали і негайно відновили наступ. По всьому фронті почалася боротьба. Січовики ставили сильний опір, хоч і не мали тяжкої зброї. Делеґація змінила свій напрям через Румунію, куди вже була евакуйована частина уряду, і дала наказ здати столицю без бою, щоб охоронити населення від знищень.

Січовики, відірвавшися від ворога, відходили через місто. Мадярські частини показалися в Хусті в четвер 16-го березня коло 3-ої години по полудні, коли уже українських частин тут не було.

Протягом найближчих днів мадярська жандармерія виарештувала багато українських діячів. Були арештовані Юрій Перевузник, д-р Михайло Бращайко, д-р Степан Стебельський, д-р Яків Зозуля, ген. Всеволод Петрів, проф. Михайло Гупаловський, інж. Спиридон Довгаль, ред. Василь Гренджа-Донський, брати Шерегії і ін.

Декого із арештованих приміщено у в'язниці окружного суду в Хусті, а інших відправлено до концентраційного табору в Кривій коло Хусту. Вночі із 16 на 17-те березня почала діяти мадярська національна рада на чолі з о. Бокшаєм, парохом в Хусті, і адвокатом Будаєм. Вона підпорядкувала собі мадярських шовіністів, які арештовували та розстрілювали захоплених січовиків (Блест) та звичайних громадян (учитель Митрович).

Остання зустріч автора з міністром Перевузником і д-ром Бращайком відбулася припадково в купальні окружного суду в Хусті, куди водили в'язнів митися. Вони сиділи в ізольованих кімнатах і нічого не знали про зовнішні події. За два дні мадярський генерал на прохання українського громадського комітету, очоленого радником Устіяновичем, звільнив із в'язниці 12 осіб. У тій групі мав бути і автор цих рядків, але через друкарську помилку його ім'я було пропущене, а інше ім'я було написане два рази. Тож після відчитання списку в'язничною сторожею звільнено тільки 11 осіб. І тому авторові довелося ділити долю тих, що були вивезені до концентраційного табору в Кривій, а потім до Вар'ю Ляпош у Мадярщині.

НІГІЛІЗМ, АНАРХІЗМ І... КУЛЬТУРА ДУШІ

Це — про підсовєтську робітничу молодь, яка не перед одною гострою проблемою ставить московське партійне керівництво.

Хто вони, яке їх обличчя цих молодих людей, що становлять тепер ядро совєтського робітництва, „геґемона революції", як називали робітничу клясу колись учителі марксизму - ленінізму?

Підсовєтську молодь ретельно приховують большевики від світу за подвійною залізною заслоною — тою, що на кордоні, що вже трохи подірявлена, і другою, сказати б, внутрішньою. Поза цю, другу, зазирнути ще тяжче, і те, що пишуть про підсовєтську молодь закордонні кореспонденти, розкриває лише малий краєчок її обличчя.

... У трамваї молодий хлопчина, напідпитку, розштовхуючи ліктями і лаючи пасажирів, протовплюється до виходу. Хтось кидає терпке зауваження:

— Якщо ви, товаришу, порушуючи правила, їдете у замащеній оливою одежі, то хоч старайтеся нікого не зачіпати!

Хлопчина спиняється, кидає на пасажира презирливий погляд.

— Я — простий робітник! Ми — робітничий клас! Ми, робітники, всіх вас утримуємо! — і вибухає густою лайкою.

Хлопчину спільними зусиллями декого з охоронців порядку витягають з вагона і передають на руки „дружинників", які запроторюють його, куди слід.

Цей описаний у московських „Ізвєстіях" (9-го лютого ц. р.) епізод разюче пригадує гумореску Зощенка з початку 20-их років про маляра з відерцем фарби і мотузяною драбинкою, якого в такий самий спосіб, як згаданого вище хлопчину, виставили з трамвая, щоб не бруднив фарбою одяг пасажирів. Зощенківський герой, коли його випроваджували, обурювався і кричав: „За що ми боролись!? За що кров проливали?!"

Зощенківський герой — це був робітник - маляр, який сприйняв большевицьку жовтневу революцію, як свою особисту справу, як здійснення своєї мрії, і на всіх пасажирів трамвая дивився він, як на „недорізаних буржуїв". Описаний в „Ізвєстіях" молодий робітник, хоч називає себе демонстративно „простим", закінчив десятилітку і може бути внуком того маляра, але на пасажирів трамвая в чистеньких костюмчиках дивиться він також як на „ворожий клас".

Чи не парадокс це в „безклясовому суспільстві", яке буцімто одною ногою вже вступило в комунізм?

Якась Клара Р., стара комуністка, представниця ленінської „робітничої ґвардії", нарікає на сучасну молодь:

— Годі з ними дати раду. Особливо з тими, що приходять по закінченні десятилітки. От насіли на нашу робітничу шию! Процвітає серед них анархізм, нігілізм, критиканство, неохота поборювати труднощі... Треба залишитись на годину-дві попрацювати понад норму — ніяк не погоджуються: плянуйте, кажуть, краще, щоб не треба було понад норму працювати. Інструмент не сподобається котромусь, чи що, — не хоче працювати.

Стара комуністка нарікає навіть на... дух колективізму, що охоплює молодь. „От, — каже, — учора конфлікт вийшов. Майстер переводить шістьох на нові варстати — освоювати. А вони зчинили галас: чому, мовляв, саме цих, треба збори скликати, обговорити колективно..."

Виходить, внуки зощенківського маляра дечого навчилися у „робітничої ґвардії" такого, що їй самій тепер не подобається, іде всупереч її інтересам, бо та „ґвардія" вже не є... робітничою. І дух колективізму, либонь, є тут не духом колективізму, а — духом солідаризму.

У „червоному кутку" фабричного гуртожитку „знатний" робітник - орденоносець виголосив промову до молоді. Суть промови була, приблизно, така: ми колись мешкали в старих, діряних бараках, без вигід, не знали ні радіо, ні телевізії. І от тепер все це ми створили. І передаємо вам, молоді. „Будьте ж такими, як ми!"

Метикуватий хлопчина спитав орденоносця з схидною усмішкою:

— Якщо ми все це матеріяльне вже маємо, то що ж далі робити? Що для нас головне?

— Як що!? — розгнівався орденоносець. — Комунізм будуйте! Працюйте краще і більше, щоб усього цього ще більше було.

— Вільше? І тільки?

Зчинився гармидер, почалася гаряча дискусія. Орденоносець, стараючись перекричати дискутантів, проголосив:

— Алеж комунізм не тільки матеріяльний достаток, але й досконаліший розвиток суспільних відносин..

— Найкращих вам почувань! — чемно перебив його метикуватий хлопчина і — вийшов з „червоного кутка".

Кмітливим і добре грамотним хлопцям, що приходять на фабрику з десятиліток, ріжуть око підлабузництво отаких старих робітників до партії, плазування їх в надії ще щось урвати, ще чимсь поживитися на старості. Сталінського терору ті молоді люди не пам'ятають, і те, до чого звикли, з чим примирились оті старі, викликає з їхнього боку шалений спротив, пристрасну опозицію. В цьому і ще в дечому, про що „Ізвєстія" не згадують із зрозумілих причин, добачають режимні пропагандисти нігілізм і анархізм.

Розуміючи, що сталінські часи минулися, що за горлянку робітника тепер не візьмеш, большевицькі керівники стараються по-своєму „оправдувати" невдоволену молодь, мовляв, ці зелені, ще не обстріляні молодики атакують і заперечують те, з чим „ми також боролись". Але автор статті „Соціяльне положення — робітник", з якої беремо наведені вище факти, признається, що орденоносний пропагандист, який виступав у „червоному кутку", ухилився від цієї теми. А потім, скориставши з того, що всі захопилися спорами, і собі непомітно зник. Він вже не чув, як другий „грамотний хлопчина" заявив з патосом:

— Культури нам усім бракує, хлопці! Як би вам сказати? Ну, ми знаємо, як треба працювати, як треба вести себе. Але все це утилітарно, поверховно, сухо. Немає в нас культури душі, чи що?...

Нігілізм, анархізм і... культура душі. Чи мають щось спільне ці три поняття? Напевно, ні! А совєтські пропаґандисти хочуть стягнути їх докупи.

„Чи не приємно справді, що молоді робітники дискутують на ці теми? — лицемірно закінчує свою статтю московський журналіст. І додає з жалем: — Ті, що йдуть на зміну нашій робітничій ґвардії, народ різний. Не всі і далеко не всі вони успадкували справжню робітничу гордість від батьків".

Відома річ, що в большевицькому лексиконі „честь", „патріотизм", „свобода" „гордість" і дуже багато інших слів мають значення цілковито протилежне до того, як їх розуміють люди в усьому світі з прадавніх часів.

В. С-ко

Лука Луців

Т. ШЕВЧЕНКО — СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ СЛАВИ І ВОЛІ

(9)

Цікаво, що совєтські оборонці Бєлінського, які намагаються доказувати, що він є автором прихильної для Шевченка рецензії в 1840-му році, не подумали над тим, що В. Бєлінський не міг написати наведених вище слів про українську мову й Шевченка, коли б він два роки раніше боронив українську літературу. Наводимо за книжкою Кирилюка (ст. 79) ось це місце з непідписаної рецензії з 1840-го року:

„Але нащо п. Шевченко пише малоросійською, а не російською мовою? Багато хто скаже: якщо він має поетичну душу, чому не передає її відчуттів по-російськи? На це знову ж таки можна відповісти запитанням: а якщо п. Шевченко зріс у Малоросії, якщо його поставила доля в таке відношення до мови, якою ми пишемо і розмовляємо, що він не може висловити нею свої почуття, то невже для нього треба закопувати талант у землю".

Бєлінський, не то що радив „закопати Шевченків талант", він його сам був би закопав, якби тільки міг. Після заарештування Шевченка у зв'язку з Кирило-Методіївським Братством Бєлінський писав до П. В. Анненкова таке:

„Віра творить чудеса, творить людей із ослів і грубих палюг, можливо, що вона зробить із Шевченка мученика за свободу. Але здоровий розум повинен бачити в Шевченкові осла, дурня і падлюку, та ще до того непросипного п'яницю, любителя горілки в дусі хохлацького патріотизму. І отой то хохлацький радикал написав два пашквілі".

Пашквілями називав Бєлінський такі твори Шевченка, як „Сон" („У всякого своя доля") і „Великий льох", в яких український поет висміяв московського деспота Миколу I та його жінку.

Оборонці Бєлінського не наводять цих слів російського „революційного демократа", але залюбки твердять, що Бєлінський був приятелем Шевченка...

Подібна брехня можлива тільки в царстві червоної диктатури, яка під цим оглядом перевищує найгіршу добу царської неволі, бо тоді ніхто не мусів писати очевидної брехні і одночасно кричати, що хтось інший бреше...

Шевченко відповів у „Гайдамаках" отим „революціонерам-демократам", що нібито були його вчителями, такими словами:

А за раду спасибі вам, за раду лукаву.
Буде з мене, поки живу, і мертвого слова,
Щоб виливать журбу, сльози. Бувайте здорові!

„Мертве слово" — це було в російських критиків українське слово, яке своїм генієм оживив Тарас Шевченко. Він то в своїй творчій візії бачив „у своїй хатині" в Петербурзі давню славу України:

І я плачу. А тим часом пишними рядами
Вступають отамани, сотники з панами
І гетьмани, — всі в золоті у мою хатину
Прийшли, сіли коло мене і про Україну
Розмовляють, розказують, як Січ будували,
Як козаки на байдаках пороги минали.

Проф. Л. Білецький, на 238-239 ст. I тому виданого ним „Кобзаря" зібрав голоси української критики про поему „Гайдамаки". Деякі критики, як Хведір Вовк (Сірко) і О. Огоновський, позитивно дивилися на цей твір. Інші, починаючи від П. Куліша, через М. Драгоманова, Ів. Франка аж до Б. Навроцького, не були вдоволені з цієї епопеї. Л. Білецький всі закиди проти „Гайдамаків" збирає в таких парафразах-реченнях:

„Це нібито не є викінчений твір і не творить суцільности ні в ідеї, ні в фабулі, ні в сюжеті, ні в означенні героїв, ні навіть теми. Поет, мовляв, хотів сказати сильне слово, але в нього не вистачило ні вміння, ні такту, ні широкої освіти проголосити це слово так, щоб воно було на височині ідеологічних, історіософічних та мистецьких досягнень культурного світу тих часів. З національного логляду поет зайняв, мовляв, шовіністичну лінію, з політичного є співцем насильства й анархізму, з державного — пробує відродити Запорізьку Січ і Гетьманщину, з соціяльного не піднісся на рівень навіть тодішніх соціяльно-революційних доктрин Західньої Европи; а з історичного становища цей твір є повний елементарних анахронізмів та помилок і т. д."

Всі ці закиди легко відкинути. Почнемо з останнього, з так званих анахронізмів. І так, сам Шевченко деколи свідомо послуговувався анахронізмами, як про це свідчить його ж пояснення про смерть титаря, яка сталася не влітку, а зимою, і трохи раніше, як у 1768 році.

Щодо „насильства і жорстокости" збоку гайдамаків, то, як стверджує історія, не краще поводилися тоді й поляки: поневоленим українцям стинали голови, вбивали на палі, різали вуха, вирізували ремені зі спини. Гонту після нелюдських катувань стратили, порубавши на шматки. Залізняка, як російського підданого, судив царський суд і після жорстокої кари батогами заслав на Сибір, де він і помер.

Про поему „Гайдамаки" як про мистецький твір — говоритимемо окремо.

Шевченко знав про повстання гайдамаків 1768 року, як про це заявляє він у „Передмові", з народних уст: „Розказую так, як чув од старих людей; надрукованого і критикованого нічого не читав, бо, здається, і нема нічого". Та в дійсності Шевченко знав літературні твори таких польських письменників, як С. Ґощинський, М. Грабовський, Ю. Словацький і М. Чайковський. Всі ці письменники змальовували українських повстанців як розбійників, для них це був „бунт" проти культурного польського панства.

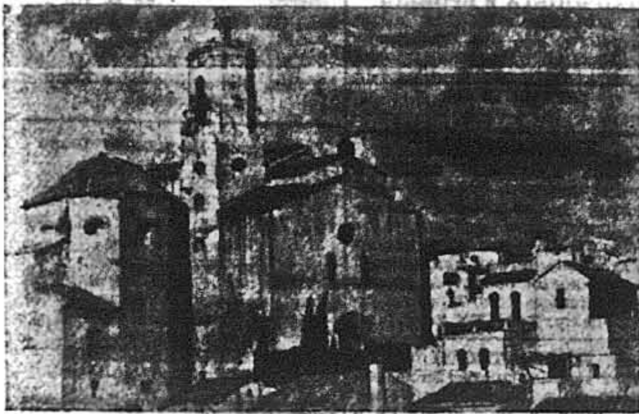
Пригадавши собі найновіші часи, коли українські повстанці обороняли українські землі проти польських, німецьких та московських загарбників і коли їх намагалися збезчестити окупанти найогиднішими назвами, легко зможемо зрозуміти, як воно було в 1768 році. Але важко зрозуміти, як дехто з українських авторів під впливом ворожих писань може повірити у ті наклепи на українських оборонців волі.

Шевченко знав про жорстокі муки, яких зазнав Гонта, і в поетовій уяві „виріс образ мученика-героя". (Білецький. „Кобзар", I, ст. 241). Білецький стверджує, що „Шевченко зайняв виразну українську лінію і перший в цілім українськім визвольнім русі проголосив максимальну національну й державну українську ідею. Він один від перших же днів своєї творчости ідею української держави підносив на ввесь зріст, у всю велич її ваги й необхідности" (там таки, ст. 243).

Як бачимо, проф. Леонід Білецький іде тут слідами акад. Ст. Смаль-Стоцького, який перший твердив, що Шенченко вже в своєму „Кобзарі" з 1840-го року думав про Україну як про самостійну державу, тужачи за тією волею, що була колись („вміли панувати"), протиставляючи неволю внуків („внук косу несе в росу") — волі дідів.

ЗИНОВІЙ ОНИШКЕВИЧ

(З нагоди найближчої виставки)

Церква в Кадаквес, Еспанія. Акварель

Портрет Андрія Лятишевського. Олія.

З молодим поколінням малярів справа така сама, як з їх однолітками в усіх інших ділянках українського життя по цьому боці залізної завіси: вони є, але їх — мало. Себто: пустки після того, як відійде нинішня ґенерація мистців віком від яких 55 років вгору — не буде. Але мистецьке життя скорчиться, звузиться. Це природний процес всіх еміґрацій на довшу мету. Тепер, спостерігагаючи все ж ґурт мистців у віці коло 30 років, слід пильно їм придивлятися. Банальна фраза, що не скількість рішає, а якість, має своє поважне застосування особливо у мистецтві: дватри великі таланти, які можуть прославити імена їх власників, можуть виповнити прогалину, яка настане між нинішнім великим числом мистців і прийдешнім куди меншим. Оперувати конкретними цифрами дуже трудно. Особливо ця трудність стосується наймолодшого покоління, що перебуває ще у мистецьких школах. Цифра дев'ятьох членів Студентської Секції в Нюйоркському Відділі Об'єднання мистців-українців в Америці нічого не говорить, — число адептів Мистецької Студії у Філядельфії, зорганізованої і веденої тамошніми старшими нашими мистцями, дуже пливке. Імена нинішніх студентів стануть загально відомими щойно тоді, коли вони почнуть виступати з своїми творами у збірних і індивідуальних виставках і — будуть признаватися до українства. Зате згадана середня ґенерація мистців не є вже анонімна. Навпаки: деякі з них здобули собі вже ім'я і поза українською громадою. Є між ними вже цілком зрілі мистці широкого діяпазону, а якщо їх твори, наприклад з 1963 року, значно відбігають від творів з-перед кількох років, то це тільки доказ на їх великий поступ, — це природне явище в кожного мистця, який шукає завжди щось нового, зміняє свій підхід до теми, зміняє техніку, ставить собі нові проблеми й різно розв'язує їх.

Зиновій Онишкевич не є вже молодиком. При своїх 34-ох роках він має вже за собою не тільки середню школу у Мюнхені, але й два роки вечірніх курсів в „Реджіналд Марш" при Лізі Студентів Мистецтва (Арт Стюдентс Ліґ) в Ню Йорку (вдень він перекопував тоді нюйоркські вулиці для компанії Едісона, але хвалить собі той час, який загартував його фізичне здоров'я і давав поважний зарібок), — два роки американського війська на Далекому Сході, — два роки в „Нешенел Акедемі оф Файн Артс" і 4 роки в мистецькому „Пратт - Інституті" в Ню Йорку, завдяки стипендіям і ветеранським „бенефітам". Він має науковий ступінь „Бечерола оф файн артс", є досмертним членом „Артс Стюдентс Ліґ" і членом мистецького „Саламаганді - Клабу". На виставці в Крайовому Мистецькому Клюбі („Нешенел Артс Клаб") вже в 1957 році дістав одну з нагород, — робив вже індивідуальні виставки у Вашингтоні й Ню Йорку, — ілюстрував кілька американських наукових книжок першорядних видавництв з найкращими оцінками в „НИ Таймсі", як рівнож робив кореспонденційні рисунки в „Гарпер-Магазині", а вже 4 роки тому став „інструктором" у мистецькій школі „Феймос Артістс Скул" у Вестпорті, Конн. Мимоходом кажучи, Онишкевич виставив був у згаданому „Пратт-Інституті" 16-сторінкові дереворити, як ілюстраційну історію байки Івана Франка „Ріпка", — твір, вартний, щоб якась наша установа чи меценат видали його. Хоч Онишкевич жартує собі з таких більш-менше своїх ровесників, як Вижницький, Певний чи Титла, які вже встигли стати „батьками родини" і, разом з своїм найближчим приятелем Бачинським парубкує, проте він слушно згадує свою участь в групі „Молоді Мистці" з рр. 1956-59, як про своє давнє минуле.

Цікаво, що ніхто з вищеназваних „молодих" не захопився голосним безпредметним чи абстрактним напрямками, які, як кожна новість, повинні би захоплювати молодь. Це не значить, що нема в середній ґенерації українських мистців отаких модерністів, але вони в рішучій меншості. На запит „чому так" можна почути відповідь: що це частинно вплив українського консервативного середовища, — частинно зрозуміння чи вичуття, що плями, колеса й геометричні фіґури в малярстві це перехідна мода, — а частинно й тому, що ці молоді мистці власне так, реалістично, сприймають світ і так розв'язують на полотні мистецькі проблеми. „Як я можу — каже Зиновій Онишкевич — захоплюватись безпредметністю чи абстракціонізмом, коли я мушу мати завжди перед очима предмет, і то предмет живий, особу, або природу, щоб узагалі мати поштовх до праці?" Він твердить, що відчуває приємність у праці тільки тоді, коли знаходить „контакт" між собою і об'єктом. В суперечності до мистців, які теми до своїх творів черпають з уяви, він використовує її дуже рідко. Зате він може захопитись образами природи так сильно, що, наприклад, мало не закостенів, малюючи годинами один засніжений шпиль Альп. Коли йому звернути увагу, що в тому його глибокому переживанні є подекуди романтичний підхід, який віддзеркалюється в настроєвості його образів, він палко заперечує. Він є переконаним прихильником реалізму, хоч його образи ніяк не нагадують „соцреалізму" ані фотографії.

Колись він був закоханий в сіро - бронзовій комбінації кольорів. Нині більшість його образів вже живіші, більш барвисті. Раніше від більшости його образів віяло сірим смутком, хоч далеко не таким безнадійним похмурим настроєм, як, наприклад в образах Івана Кураха. Нині є вже в Онишкевича й ідилличні сцени: „Над морем", „Містечко в Тусканії", „Сумерк". Є теж маєстатично величні нариси гір. До характеристичних рис належить в численних його образах розмежовування полотна на кілька горизонтальних площ, — переднє тло і задню кулісу, далекий овид. Поруч із пейзажами щораз частіше Онишкевич звертається до архітектурних урбаністичних мотивів. Там особливо виразно видно його знамените знання рисунку, що й відмітили рецензенти згаданих вгорі його ілюстрацій в американських книжкових виданнях. У портретах він цілком „інший", у деяких годі й розпізнати, що це „Онишкевич". Він рідко накладає грубі мазки в своїх оліях. Тому деякі його портрети мальовані наче темперою. Ще „інший" він в актах, що віддають всю м'якість тіла. Онишкевич є звеличником Івана Труша. Деякі його речі, особливо олії — стоять безумовно під впливом Труша.

Як кожний маляр — Онишкевич може „подобатись" або „не подобатись", одні критики можуть його хвалити, другі ганити. Але він мусить викликати до себе пошану за його талант, відданість мистецтву, за його ентузіязм, за роботящість і ту — не в образу мистцям — рідку у мистців скромність, яка диктує йому висловлюватись критично про власні образи та з цієї скромности стримуватись покищо від композицій. Він привіз з свого кількамісячного перебування в Европі, головно в Еспанії, коло 40 образів, — трохи мініятурних олій (їздив „Фольсваґеном", тому не міг возити великих полотен!), але здебільша акварель. Поруч із портретами, актами і яким десятком творів, випозичених з приватних збірок, його найближча виставка в залі ЛМКлюбу в Ню Йорку охоплюватиме яких 60 експонатів. Без уваги на фахові голоси про неї — вона стане напевне подією нашого мистецького життя в Америці: бо покаже в цілій повноті одного з передових представників середньої ґенерації мистців - українців у вільному світі, людину у найбільшому, може, своєму життєвому і мистецькому розмахові.

Іван Кедрин

До українського громадянства Філядельфії

На 14-го березня припадає 25-та річниця проголошення самостійности Карпатської України її тогочасним урядом на чолі з бл. п. Монс. д-ром Августином Волошином і потвердження цього акту проголошення з 15-го березня 1939 року Соймом Карпатської України, вибраним у всенародному голосуванні 12-го лютого 1939 р.

Централя Українського Конгресового Комітету Америки проголосила цей рік Ювілейним Роком Карпато-Української Державности. Відділ УККА у Філядельфії з приємністю долучується до цього проголошення нашої Централі і від себе оцим звертається з гарячим закликом до всього Українського Громадянства взяти участь у відзначенні цієї річниці.

Під протекторатом Відділу УККА діє у Філядельфії Громадський Комітет, на чолі з проф. д-ром Петром Стерчом, який підготовляє святочну академію, що відбудеться, 21-го березня о год. 8-ій ввечері, в приміщеннях Бенджамин Френклин Гай Скул при Брод і Ґрін вулицях у Філядельфії. В академії візьмуть участь колишні чолові державні мужі Карпатської України та видатні мистецькі сили. Чистий дохід з академії призначено на видання обширної наукової праці про Карпатську Україну англійською мовою.

Управа Відділу УККА просить все Українське Громадянство своєю чисельною участю звеличати добру славу Карпато-Української Державности та допомогти доброму ділові.

В березні 1964.

За Управу Відділу УКК у Філядельфії:

Проф. д-р Б. Т. Гнатюк
голова

Інж. Олександер Білик
секретар

Організовано їдемо на відкриття пам'ятника Т. Шевченкові

Рочестер, Н. И. (Х. Д.). — 19-го лютого відділ УККА скликав поширену нараду всіх організацій і товариств міста Рочестеру, на якій прийнято рішення: Їхати до Вашингтону на вікриття пам'ятника Т. Шевченкові організовано й замовити певну кількість автобусів.

В нараді взяли участь 27 делегатів. Створено Громадський Комітет із 9 осіб, який під протекторатом УККА проведе всю організаційну роботу, зв'язану з поїздкою на відкриття пам'ятника. Громадський Комітет очолив радний Українського Народного Союзу п. В. Гусар, який є також головою місцевого Комітету будови пам'ятника Шевченкові.

Перша нарада Громадського Комітету відбулася 23 лютого 1964 р., в якій взяв участь п. И. Лисогір, екзекутивний директор Головної Управи будови пам'ятника Шевченкові.

Нарадами проводив голова Відділу УККА, місцевий адвокат п. В. Андрушин.

До всіх українських організацій і товариств м. Рочестеру, Н. И.

Як Вам відомо 27-28-29 червня, 1964 р., у м. Вашингтоні відбудеться відкриття пам'ятника Т. Шевченкові. Це буде історичний день для всього українського народу.

Підготовляється величавий здвиг. Понад 100,000 українців плянують бути на цьому святі.

Відділ УККА в м. Рочестері, Н. И., вирішив скликати на нараду представників всіх українських організацій і товариств міста, ціллю якої є:

1. Їхати до Вашингтону, на відкриття пам'ятника Т. Шевченкові, організовано! Замовляємо спеціяльний потяг, або декілька автобусів.

2. Творимо Громадський Комітет, який під протекторатом УККА, проводить всю організаційну роботу, зв'язану з поїздкою до Вашингтону на відкриття пам'ятника Т. Г. Шевченкові.

В. Андрушин
голова відділу УККА
Х. Довгалюк
секретар відділу УККА

ВИСТАВКА ШЕВЧЕНКОВОЇ КНИЖКИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Щоб належно відзначити 150-ліття уродин Тараса Шевченка та всебічно показати нашого Велетня духа, „Молода Просвіта", бібліотека та читальня української молоді у Філядельфії (23-тя і Бравн вул.) влаштовують Виставку Шевченкової книжки.

Патронат над виставкою обіймає Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка.

Відкриття виставки відбудеться в суботу 21-го березня 1964. о 6-тій год. вечером у власній домівці. Реферат виголосить проф. Пенс. Університету д-р Григорій Лужницький.

Виставка буде тривати до 27-го березня включно і буде відкрита в год. 6 - 8 веч. кожного вечора.

Для української студіюючої молоді є це незвичайно добра нагода познайомитися з Шевченкознавчою літературою.

● У Конґо 120-членна комісія виготовила проєкт нової конституції, яка передбачує для тієї африканської країни президентську систему за зразком Франції де Голя. Тепер у Конґо президент Жозеф Касавубу грає радше репрезентаційну ролю, а прем'єр Сиріль Адуля має дійсну владу. Тому, що Адуля підтримує новий проєкт, то гадають, що він захоче бути президентом. Нова конституція має бути спершу прийнята урядом та передана на затвердження всенародного плебісциту.

ЗВЕРНЕННЯ

ДО УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДЕЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗДА В 150-РІЧЧИНІ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Українська Молоде!

В цьому році весь український нарід врочисто відмічує 150-річчя з дня народження свого найбільшого поета і національного мислителя — Тараса Шевченка.

Українська спільнота в З'єдинених Державах Америки в особливіший, ніж будь-коли спосіб, вшановуватиме пам'ять Великого Кобзаря України — борця за національні інтереси українського народу та вселюдські ідеали свободи, рівности і справедливости. Завершенням цих святкувань буде відслонення величавого пам'ятника Тарасові Г. Шевченкові в столиці держави — Вашингтоні, 27-го червня 1964 року.

З приводу цих великих історичних святкувань, Крайові Проводи Українських Молодечих Організацій в З'єдинених Державах Америки звертаються з наступним закликом до всієї української молоді:

1. Ці великі Ювілейні Святкування використати для поглиблення невмирущих ідей нашої нації, сформованих Т. Шевченком у слові і поставлених на сторожі її існування, боротьби і творчости.

2. Основно пізнати поетичну спадщину Т. Г. Шевченка та зачерпнути з неї творчого духа, що не дає „спати ходячому, серцем замирати", а „жити, серцем жити і людей любити". Пізнати правду, захопитись славними ділами наших предків, боротись, як це робив Шевченко, прямуючи до ідеалу української нації.

3. Включитися разом з усією українською спільнотою в ЗДА в ювілейні святкування, а особливо своєю чисельною участю, поставою і виступом у Вашингтоні заманіфестувати перед українським громадянством і чужими глядачами свою силу і зорганізованість.

4. Всіх членів молодечих організацій взиваємо не лише приготовитися належно до цього небуденного свята, але і доложити всіх старань, щоб відзначити ці знаменні роковини — зокрема посиленою діяльністю.

Хай краще вивчення української мови і творчости Т. Г. Шевченка, відповідне інформування про нього й Україну американського довкілля, гордість із свого походження будуть дарами, що їх принесе українська молодь в 150-річчя уродин Великого Поета.

Конференція Центральних Молодечих Організацій в ЗДА

Ліґа Української Молоді Північної Америки; Молоді Українські Націоналісти; Об'єднання Демократичної Української Молоді; Організація Української Молоді „Пласт"; Спілка Української Молоді Америки; Союз Українсько-Американських Спортових Товариств; Союз Українських Студентських Товариств Америки; Українське Студентське Товариство „Зарево"; Товариство Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського.

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗДА

Український Військово-Історичний Інститут

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

відбудеться в суботу, 21-го березня 1964 р. в год. 6-ій веч. в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вул. в Ню Йорку.

ПРОГРАМА:

1. Сотн. З. СТЕФАНІВ: Відкриття,
2. о. д-р Володимир КЛОДНИЦЬКИЙ: доповідь на тему „Галицька залога в м. Хмельнику на Поділлі та військова адміністрація того ж району в рр. 1919-1920".

Вхід вільний — Гостям раді.

Доїзд підземкою IPT до 77-ої вул., або автобусом Медісон Евеню до 79-ої вул. в Ню Йорку.

Дирекція Українського Військово-Історичного Інституту

Українська Вільна Академія Наук у США

ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ

на відзначення 70-річчя народження

ДМИТРА ІВАНОВИЧА ЧИЖЕВСЬКОГО

дійсного члена УВАН у США.

ПРОГРАМА

Юрій ШЕВЕЛЬОВ — Відкриття Конференції.
Василь РУДКО — Праці Д. Чижевського з ділянки філософії.
Юрій ЛАВРИНЕНКО — Д. Чижевський, як літературознавець.

Конференція відбудеться в неділю 22-го березня 1964 року о 7-ій год. веч. в будинку Академії: 206 Вест 100 вул., Н. И.

ПЕРШИЙ РАЗ У НЮ ЙОРКУ

четверта самостійна

МАЛЯРСЬКА ВИСТАВКА

МАРІЇ ГАРАСОВСЬКОЇ-ДАЧИШИН

із ШИКАҐО

— відбудеться —

у днях 17–28 березня 1964 р.

у великій американській ґалерії

LIGOA DUNCAN

при 215 East 82nd Street — NEW YORK 28, N. Y.

ВІДКРИТТЯ у ВІВТОРОК 17-го БЕРЕЗНЯ 1964 р. о год. 4-7 веч.

Відкрита КОЖНОГО ДНЯ від 1-ої по пол. до 7-ої веч.

У НЕДІЛЮ та ПОНЕДІЛОК закрито.

З ПОВОРОТОМ ДО НЮ ЙОРКУ ДИРИГЕНТА

п. Романа Степаняка

ХОР „ДУМКА"

ВІДНОВЛЯЄ ПРАЦЮ

ДИТЯЧОГО ХОРУ

„МОЛОДА ДУМКА"

ДЛЯ ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ ВІКОМ 7-13 РОКІВ, ЩО ОБДАРОВАНІ ДОБРИМ ГОЛОСОМ І МУЗИЧНИМ СЛУХОМ.

Запис дітей і інформаційні сходини з батьками відбудуться

в НЕДІЛЮ, 22 БЕРЕЗНЯ 1964 р. о год. 4-ій по пол.

в ДОМІВЦІ ХОРУ „ДУМКА"

Народний Дім, кімната ч. 48 на 4-му поверсі

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ

під протекторатом

УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ у Філядельфії

просить усе Українське Громадянство взяти участь у святочній академії для відзначення

25-ти річчя Карпато-Української Державности

в СУБОТУ, 21-го БЕРЕЗНЯ 1964 року о год. 8-ій ввечорі

в авдиторії BENJAMIN FRANKLIN HIGH SCHOOL

при Broad & Green Sts., Philadelphia, Pa.

Участь беруть колишні державні мужі Карпатської України: Голова Сойму К. У. Проф. Августин ШТЕФАН і Заст. Голови Сойму К. У. та член Гол. Команди „Карпатської Січі" Д-р Степан РОСОХА.

В МИСТЕЦЬКІЙ ЧАСТИНІ:

Галина МИНАЇВ-АНДРЕАДІС, контральто світової слави театру „Кольон" з Буенос Айресу; рецитаторка Рома ТУРЯНСЬКА з Шикаґо з її „Не мовкнуть сальви у Карпатах" і Збірний Хор Філядельфійського Деканату Української Православної Церкви, під дир. Петра КУРИЛЕНКА.

Програмки можна набути в „Оріоні", „Космосі", „Базарі" та крамниці п-ва Дукасевичів в околиці 24-ої вул.

СЛОВНИК

чужомовних слів висилаю передплатникам і на замовлення за 3 дол. Передплатники мають потвердити свою адресу.

А. ОРЕЛ

383 Grove St., Perth Amboy, N.J.

Український Музичний Інститут в Нюарку, Н. Дж.

УМІ

— влаштовує —

в суботу, 21-го березня 1964 р., о год. 7-ій вечора

в залі CONTEMPORARY HALL — 7 Blecker St., Newark, N. J.

ФОРТЕПІЯНОВИЙ РЕЧИТАЛЬ

ЛЮДМИЛИ ЯНОВЕНКО

Абсольвентки УМІ

кл. проф. Галі КЛИМ

В ПРОГРАМІ

Твори: Вівальді-Баха, Шопена, Паґаніні-Ліста, Ґріґа, Дебюссі, Скрябіна, Прокофієва, Варвінського і Нижанківського.

ПІДНЕСІМ ПРЕСТИЖ українців в Америці, збільшивши бодай одну нашу організацію до 100,000 ЧЛЕНІВ!

СТАНЬТЕ ЧЛЕНАМИ Українського Народного Союзу в його 70-річчя!

†

Ділимося сумною вісткою, що дня 2-го лютого 1964 року, по тяжкій недузі упокоївся в Бозі

Д-р ВОЛОДИМИР НІШКО

Покійний був взірцевим членом Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів у Вільному Світі.

Жив у Tod Morden в Англії.

Нехай чужа земля буде Йому легкою!

УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ в АМЕРИЦІ

Увага! Увага!

ДІТРОЙТ, Міш. — ВІНДЗОР, Онт.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Дітройті

повідомляє, що

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ Окружного Комітету

— відбудуться —

в суботу, 21-го березня 1964 р.

о годині 6:30 вечора

в залі

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

при вул. Мартін ч. 4655 в ДІТРОЙТІ

із слідуючим порядком нарад:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Відчитання і прийняття протоколу з останніх Загальних Зборів
4. Звіти управи
5. Звіт Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами
7. Уділення абсолюторії уступаючій управі
8. Вибір управи на 1964-65 рік
9. Плян праці на наступну каденцію
10. Внески і запити
11. Закриття зборів

У Зборах візьмуть участь члени управи Окружного Комітету, по двох делеґатів з кожного Відділу, конвенційні делеґати або їх заступники з правом рішаючого голосу, слідуючих Відділів:

20, 71, 75, 94, 146, 165, 167, 174, 175, 183, 235, 292, 302, 303, 309, 341, 504, 506.

Також запрошуємо, в характері гостей, все членство УНС.

У випадку неприявности на означену годину відповідної кількости управнених до участи у зборах членів та делеґатів, збори розпічнуться о годину пізніше, без огляду на кількість присутніх.

За Окружну Управу:

Володимир ДІДИК, голова — Андрій ТРИЦ, секретар

Увага! Перт Амбой і околиця! Увага!

В суботу, 21-го березня 1964 р.

о год. 7-ій вечора

у приміщенні

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

при 760 State Street — PERTH AMBOY, N. J.

— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

в яких повинні взяти участь обов'язково ВСІ СЕКРЕТАРІ і Урядовці ось таких Відділів УНСоюзу:

104, 155, 168, 209, 294, 306, 312, 315, 332, 342, 344, 349, 353 і 372

з місцевостей:

ПЕРТ АМБОЙ, ПЛЕЙНФІЛД, БАВНД БРУК, АЙСЕЛИН, КАРТЕРЕТ, ЛІНДЕН, МЕТАЧИН, РАҐВЕЙ, МЕНВИЛ і НЮ БРАНСВИК.

Є дуже багато важних і алярмуючих справ, тому присутність всіх секретарів обов'язкова.

За Окружний Комітет:

Михайло ФЕДИНИШИН, Голова — Інж. [illegible], Секретар

DNIPRO
698 Sanford Ave.
Newark, N. J.
Tel.: 373-8783
ВИСИЛАЄ ОДЯГОВІ І ХАРЧОВІ ПАЧКИ НА УКРАЇНУ. ВЕЛИКИЙ ВИБІР ВИСИЛКОВИХ ТОВАРІВ.

Праця
HELP WANTED FEMALE
SECRETARY
for Insurance Broker Office Knowledge Shorthand necessary. Salary Optional.
Call:
W. CHUPA — OR 4-5340
N. Y. C.

HELP WANTED MALE
ПОТРІБНО НА ПОСТІЙНУ ПРАЦЮ ЧЕРЕЗ ЦІЛИЙ РІК НА СОЮЗІВЦІ КУХАРЯ та РОБІТНИКА до фізичної праці
Зголошуватись:
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
KERHONKSON, N. Y.
Tel.: Kerhonkson 5641

Мешкання
ДО ВИНАЙМУ 4 КІМНАТИ
Центральне огрівання, гаряча вода, рент контрольований, добра комунікація, ціна тільки $75 на місяць.
Савт Бруклин 15, Н. Й.
Тел. до власника SO 8-3479 по 5-ій год. веч.

MOVIE — THEATRE
ПРЕКРАСНІ УКРАЇНСЬКІ ФІЛЬМИ в КЛІВЛЕНД і ЛОРЕЙН, Огайо.
КЛІВЛЕНД:
Заля „ЛЕМКО ГОЛ"
2337 West 11th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ
і
ГУЦУЛЬСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ
НЕДІЛЯ,
22-го БЕРЕЗНЯ 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ВБИВСТВО СЛ. П. Ст. БАНДЕРИ і Л. РЕБЕТА
і
ТАРАС БУЛЬБА
(Вимок)
ЛОРЕЙН:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ
2430 East 28th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ВБИВСТВО СЛ. П. Ст. БАНДЕРИ і Л. РЕБЕТА
і
ТАРАС БУЛЬБА
(Вимок)
НЕДІЛЯ,
22-го БЕРЕЗНЯ 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ
і
ГУЦУЛЬСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Із праці в Школі Українознавства Т-ва Рідна Школа в Дітройті

Доцінюючи важливу ролю театральної сцени у вихованні, Школа Українознавства відзначає Різдво Христове мистецькою програмою у виконанні самою молоддю.

Сценічну картинуп. н. „Хто дасть захист" відограли учні Школи Українознавства 19-го січня у виповненій вщерть залі Українсько-Амер. Осередку при вул. Карпендер.

Усе живе, не тільки люди, але й природа, збирається зустрічати прихід на світ Христа - Спасителя. Такий зміст твору, й на ньому сперта ціла акція у двох частинах.

Архангел (Оксана Скипакевич), Весна (Христина Никифоряк), Літо (Марта Кучер), Осінь (Марія Трешневська) і Зима (Христина Прокопович) — це головні персонажі різдвяної драми.

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Квіток (Рома Біла, Дзвіня Швайкун, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блищаків (Роман Петращук, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величковський, Орест Кальба), Женчиків (Христина Дигдало, Аня Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісікевич, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Луцька, Марія Гриньків, Христина Шкудор, Христина Броніковська) і Сніжинок (Доня Гриник, Марта Михальчак, Віра Петращук, Катря Ковалик і Віра Кручак, — дуже вдтно, гарною мовою виповнили дію різдяної картини.

Живе мистецьке слово (у виконанні Віри Потапенко), прегарно виведені дитячі хороводи та мальовничі костюми, викликали бурю оплесків приявних на залі.

Малий Андрійко Дужий, в костюмі вже майже дорослого парубка, з великим завзяттямз жбурляв із сцени у різні сторони залі пшеницю, бажаючи усім веселих свят і щасливого Нового Року.

Сценічну картину підготовила пані О. Савчукова, довголітня учителька Школи Українознавства. Музичний супровід був у руках п. Галичи Шкудор. Декорації та світляні ефекти виконали Ярко Козак і Я. Петращук.

Дитячий Садок збагатив програму вечора виступам 26 хлопців та дівчаток під проводом учит. Оксани Савків. Дуже вдатні продукції наших найменших повинні бути заохотою для тих матерів, що досі ще не приводять своїх малят до Дитячого Садка Рідної Школи.

Комітет пань з імпрезовою референткою О. Савків на чолі, приймав гостей чаєм і солодким.

Відкриваючи програму, голова Р. Ш. і господар вечора, О. Кушнір виголосив привітання, а під час перерви прочитав реферат про наші різдвяні звичаї.

НОВІ КНИЖКИ

ПЕРЕД ВИБУХОМ АТОМА

(Л. Полтава: „Біла трава". П'ята збірка. Видавництво „Америка", Філядельфія 1963, ст. 24. Відбитка з журналу „Київ")

Є поети, в яких можна наступна збірка творів — нове літературне обличчя. Деякі критики нарікають, що такі поети, мовляв, без власного лиця. Я сказав би навпаки, — це ті поети, що завжди прогнуть нового. Л. Полтава постійно шукає, випробовує свої здібності, і часто знаходить. Він належить до тих, що не вкладаються в якусь одну течію, до поетів багатогранних.

Нова, п'ята збірка Л. Полтави, „Біла трава" — нове літературне обличчя. Майже ніщо не в'яже поета з його попередніми книжками. Слово набрало шліфу, мова стала чистою, за небагатьма винятками, мовостиль сконденсований, аж надто скупий. Я зарахував би цю збірку до припізненого в українській поезії імпресіонізму, але вже збагаченого новою технікою, осягами неокласиків, передусім у чіткому доборі слів, осягами західніх модерністичних течій.

Уже від перших трьох віршів („Білотрав'я", „Війна", „Дороги"), що є варіяціями однієї теми, моторошно віє смертельною тишею, яка настає перед вибухом, яка нищить усе людське життя на земній пляneті. Цей настрій дуже добре передано в такій пластичній строфі:

Весна спинилась.
Голубий метелик
Занерухомів у повітрі.
Птахи
У небо вклеїлись і заніміли
В сусідстві з літаками
(стор. 4)

Усі наступні два десятки віршів — це ніби свого роду радіяція від теми перших трьох творів. Тричі повторений вислів „біла трава смерти" (стор. 3, 12, 15), та його різновиди „біла байдужа трава" (стор. 13) „білий осад" (стор. 20) „білотрав'я" (стор. 24) звучать як лейтмотив цієї маленької, мов атом, але ваговитої збірки.

Я вже згадав про добру мову „Білої трави". Тим неприємніше вражає вислів „ошклілих очей" (треба „осклілих", бо „шкло" — полонізм, по-нашому тільки „скло"). Слово „ринок", мабуть, русизм. Треба було б знайти щось наше. Не можна вживати „других материків" (треба „інших"). Наголос у слові „донЕсла" ненормативний, треба „донеслА". На щастя, це і всі мовні огріхи. На стор. 15 я помітив друкарську помилку, одну-одиніську на всю збірку. Зате багато свіжих, оригінальних висловів, як „вибух людського божевілля", „білий осад чорної смерти", „простоволосе горе", „білотрав'я".

П'ята збірка Л. Полтави — нове обличчя поета, його досі найбільший успіх.

Яр Славутич

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Пане Редакторе!

Прошу Вас дозволити мені через заслужену газету „Свобода" подякувати всім науковим, культурним та громадським організаціям і окремим особам, що привітали мене добрим словом в день відзначення сорокаліття моєї літературної праці.

Дякую Об'єднанню Українських Письменників „Слово" та Українській Вільній Академії Наук в ЗДА за влаштування літературного вечора, п. Григорієві Костюкові за зроблений підсумок мого літературного доробку і п. Володимирові Міяковському за влаштування виставки моїх друкованих праць та рукописів із матеріялів Архіву - Музею УВАН.

Дякую щиро, за привітання: Об'єднанню Українських Письменників „Слово", що виголосив п. Григорій Костюк; Управі Української Вільної Академії Наук, що виголосили п. п. Юрій Лавріненко та Іван Замша; філядельфійській Філії „Слова"; Вашингтонській Групі УВАН; Науковому Товариству ім. Шевченка; Конґресовому Комітетові Америки; Українському Лікарському Товариству Північної Америки; Товариству Українських Інженерів — Відділ Метрополії Ню Йорк; Окружній Раді Союзу Українок Америки (Ню Йорк); Культ-Освітній Комісії СФУЖО (Ню Йорк); Гуртковi Книголюбів у Ню Йорку; Гуртковi Книголюбів у Торонто; п. Юрієві Шевельову. І всій громаді, що своєю особистою присутністю засвідчила прихильність до моєї літературної праці. Глибока подяка паням Лідії Крушельницькій та Ользі Кириченко за їх мистецьке читання новель.

Сердечно дякую за дар на видавничий фонд: Окружній Раді СУА (Ню Йорк) — 145 долярів! Культ-Освітній Комісії (ФУЖО (Ню Йорк) — 10 долярів; Гуртковi Книголюбів у Ню Йорку — 10 дол.; П. Ганні й п. Василеві Шерей 10 дол.; п. п. М. і М. Леванісів 10 дол.. — Ці пожертви — перший наріжний камінь на видання моєї праці „Благослови, Мати!", що вже понад рік чекає меценатів, а й надіється, що таким збірним меценатом та видавцем стане українське жіноцтво. Зворушена моя подяка всім.

Докія Гуменна

Короткі вісті

● Канадійський міністер фінансів Волтер Л. Ґордон повідомляє, що дефіцит в його першому бюджеті становить $ 685,000.000, на $ 7,000.000 менше, як в попередньому році, і на $ 30,000.000 більше, як він передбачав в липні 1963 року.

● Останній тиждень в Метрополітальній опері в Ню Йорку зачнеться 6-го квітня. Квитки можна замовляти поштою. Від 27-го квітня до 10-го травня Опера Метрополітен ґратиме для Світової Виставки, яку відкриють 22-го квітня. Квитки почнуть продавати вже 1-го квітня, а також висилатимуть поштою.

● В Ню Йорку в автовій катастрофі згинув 71-річний співак Метрополітальної опери Алессіо Де Паоліс, який в своєму мистецькому житті відограв 50 роль в різних операх. Він походив з Риму, і почав співати вже в 7-му році життя. Виступав в Ля Скалі в Мілянi, Римі, Берліні, Парижі, Лісбоні та в різних містах ЗДА.

● Італійська комуністична партія підтримує Совєтський Союз в спорі з Китаєм. Віддячуючись їй за це, Хрущов хвалить італійських комуністів за їх „реалістичний дух" і доражує їм співпрацювати для зменшення міжнародного напруження. Знаючи сантимент всіх італійців, без уваги на політичні партії і кляси, до Ватикану, Хрущов висловився дуже похвально про померлого Папу Івана XXIII і теперішнього Папу Павла VI — у вступі до італійського видання деяких його промов.

СЛОВНИК
АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК — 50 000 слів і виразів, 792 стощ. в оправі — М. Л. Подвезько — $5.00
Замовляйте:
SVOBODA — P. O. Box 346 — Jersey City, N. J. 07303

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Ціни оголошень.

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошення надсилати до:

За новим стилем до 20-го БЕРЕЗНЯ ц. р.
За старим стилем до 25-го КВІТНЯ ц. р.

"SVOBODA" — 83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

СОЮЗОВІ ОКРУГИ В КЛІВЛЕНДІ...

(Закінчення на стор. 4-ій)

та вручив пам'яткову медалю о. Грушки голові округи П. Ліщакові за його заслуги для розбудови УНСоюзу в минулому році. Після цього збори привітав приявний гол. радний УНСоюзу із сусіднього Клівленду, Дмитро Шмаґала, який закликав приявних добре працювати для УНСоюзу в цьому ювілейному році. В діловій частині зборів вислухано звітів урядовців округи: голови П. Ліщака і секретаря В. Прокопика та касирки п. Ворожбит і, на внесення представника контрольної комісії Мушинського, признано абсолюторію управі, після чого вибрано нову окружну управу в такому складі: голова Петро Ліщак, місто - голова Елис Добрянська, український секретар В. Прокопик, англійська секретарка Марія Макар, касир Анна Сорока. До контрольної комісії обрано І. Сенича, Стеллу Волошин і Карла Ганкевича. Обрано теж численний господарсько-імпрезовий комітет з С. Бурим на чолі. Ухвалено влаштувати ювілейне свято УНСоюзу в травні ц. р. Участь у цьому святі вже зголосили посадник Янґставну, редактор місцевої газети та міські і повітові урядовці. Після цього Я. Падох та обласний організатор В. Гірняк доповідали про організаційні справи. Приявні представники Відділів прийняли запропоновану їм квоту нових членів і зобов'язалися її виповнити в цьому ювілейному році. П-ні Стелла Волошин склала справоздання зі змагань в круглі поміж союзовими дружинами стейту Огайо і Пенсильвенія, які відбулися заходом округи, при співучасти 38 дружин, в тому 22 молоді між 12-18 р. Приявні схвалили продовжувати та піддержувати заходи, щоб вся союзова молодь брала участь в таких змаганнях. Уже утворено комітет для чергових спортових змагань, які відбудуться в травні ц. р. Головою комітету став інж. Євген Волошин, а заступником гол. радний Андрій Джула. Після зборів відбулася перекуска.

В неділю 15 березня відбулися загальні збори Клівлендської округи з подібною програмою. Доповідь про досягнення УНСоюзу впродовж 70-ти років виголосив секретар Ярослав Падох, після чого він передав з подякою Екзекутиви медалі о. Грушки за видатну працю та розбудову УНСоюзу в минулому році дев'ятьом місцевим союзовим діячам, а саме: золоту медалю секретареві та окружному організаторові проф. Романові Чучкевичові, а срібну медалю організаторові Станиславові Мотровичеві. Бронзові медалі заслуги одержали гол. радні Дмитро Шмаґала та Осипа Олінкевич та Відділові секретарі Григорій Кисіль, Микола Бобечко, Стефанія Боганик, Володимир Владика і Тарас Шмаґала. Після звітів окружної управи, які складали голова Д. Шмаґала, його заступник М. Задорецький і секретарки О. Олінкевич, М. Рутенська та касир Г. Кисіль. Контрольна комісія, в яку входили В. Владика, В. Лесняк, М. Кравчук, запропонувала уділити абсолюторію управі, яку однодушно схвалено. До нової управи ввійшли Дмитро Шмаґала — голова, Микола Задорецький і Марія Федак — місто - голови, Осипа Олінкевич і М. Рутенська — секретарі, Григорій Кисіль — касир, Стефанія Боганик — заст. касира, організаційний референт — Р. Чучкевич, культурно-освітній — Григорій Голубець, імпрезовий — Василь Камінський, пресовий — ред. Іван Ставничий, члени: Катерина Мураль, Микола Бобечко, Теодор Кость, Андрій Стецяк. Перевибрано контрольну комісію в давньому складі: Кравчук, Владика, Лесняк. Після цього гол. секретар Я. Падох представив обласного організатора Володимира Гіряка, до району діяльности якого належить також округа Клівленду. В. Гірняк з'ясував основи успіху в організаційній справі і поінформував приявних, що найближчі два місяці проведе в організаційній праці на терені Клівленду і Янґставну, щоб допомогти місцевим секретарям набути відповідне знання і збільшити число членів їх Відділів. Перекускою та дружньою розмовою закінчено збори, в яких взяли участь численні представники 14 Відділів округи тільки при двох неприявних Відділах.

Президент Альжиру і де Ґоль несподівано перевели таємну нараду

Париж. — В минулу п'ятницю в атмосфері повного засекречення відбулася несподівана зустріч альжирського президента Ахмеда Бен Белли і французького президента Шарля де Ґоля в Шато де Шамп, за 15 миль від Парижу. Бен Белла прилетів своїм літаком совєтського виробу Іллюшін-18 безпосередньо з Бріоні в Югославії. Літак прилетів ніби випадково на летовище „Орлі" під Парижем для поповнення пального і відтіль Бен Белла полетів гелікоптером до Шато де Шамп, куди прилетів гелікоптером також де Ґоль. Бен Белла був колись сержантом у французькій армії і під час останньої світової війни де Ґоль декорував його медалею за хоробрість. В. р.р. 1956 - 62, аж до підписання миру з альжирськими націоналістами, Бен Белла перебував у французькій в'язниці. Це була перша безпосередня зустріч де Ґоля і Бен Белли в їх теперішньому характері президентів їхніх країн. Їхня розмова тривала 75 хвилин. Про її хід і вислід не проголошено ніякого комунікату. Здогадуються, що головною темою її була французько-альжирська співпраця у добуванні і розподілі сагарської нафти. Гадають, що внаслідок недавньої візити в Альжирі Чу Ен Лая і визнання комуністичного Китаю Францією частина тієї нафти буде експортована до комуністичного Китаю, і що Альжир діставатиме від Китаю деякі промислові вироби, а Франція не платитиме Альжирові дотеперішньої готівки, постачаючи за те також різні вироби комуністичному Китаєві, який на цій трансакції скористав би найбільше.

Захід признав Італії один більйон кредиту

Рим. — Внаслідку переговорів, що їх вів губернатор державного Італійського Банку Ґвідо Карлі у Вашинґтоні й інших столицях західньо-европейських держав — признано Італії один більйон грошового і товарового кредиту задля скріплення італійської валюти, загроженої внутрішньою інфляцією та пасивним платничим балянсом. Водночас італійський уряд започаткував низку заходів проти інфляції, утруднивши внутрішній кредит та борючись проти дальшої знижки платень і цін. Це спричинило труднощі для коаліційного центро-лівого уряду прем'єра Альдо Моро.

BUSINESS OPPORTUNITY
На продаж
ЛАНЧОНЕТА в БРОНКСІ
в д. догідним положенні, низький рент + 4½ кім. помешкання. Власник виїжджає, продає по умірковaній ціні. Тел. по 7-ій рано до 10 веч.
SO 4-9050

ДЕЛІКАТЕССЕН
Харчова крамниця, гарячі й холодні сендвічі, охолоджуване повітря, добре діючий бизнес при дорозі біля фабрик, 5½-денна праця, знамениті виглядн. Ідеальна нагода для партнерів. Тижневий оборот $1,300 — $1,400. Низька ціна. Швидко до продажу. Тел.: EX 2-3277

ДЕЛІКАТЕССЕН
Імпорт спеціяльність. Засн. понад 20 р., д. положення Forest Hills, прод. д. бизнес тільки з уваги на недугу. Має д. товар. Продається Lock Stock & Barrell, огляньте, щоб оцінити. Закрито в понеділки. Телефон власника IL 9-6133

ДЕЛІКАТЕССЕН
Крамниця, догідно положена (White Plains), д. просперуючий бизнес, ідал. для подружжя, бере тепер $2,000 тижнево, доск. можливість зросту, доск. сусідство. Ціна на скорий продаж, огляньте, тел. власника
914 WH 9-8696

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 20-го БЕРЕЗНЯ 1964 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Збори Т-ва Укр. Січ 170 Відд. в 6-ій год. веч. в УНДомі при 90-96 Фліт вул. Проситься членів вирівняти свої вкладки. — І. Грабар, секр.

СУБОТА, 21-го БЕРЕЗНЯ 1964 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 117 Відд. в 6:30 год. веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів, 33 East 7th Street. Вкладки приймається від 6-ої год. вечоча. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приниманвкладок 397-го Відд. від год. 12-1-ої по пол. під ч. 5020 Йорк Ровд і від 3-4 по пол. під ч. 847 Н. Френклін. Проситься вплатити свої вкладки. — О. Штогрин, секр.

PLAINFIELD, N. J. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 372 Відділ о год. 7-ій веч. в Іґіл Голл 210 Чорч вул. На зборах вшануємо 70-річчя УНСоюзу. — П. Шило, секр.

ЧЕСТЕР, Па. Квартальні збори Т-ва . ім. Т. Шевченка 156 Відд. в 7:30 год. веч. Проситься членство прибути. — В. Новак, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорноморська Січ 14-ий Відд. в год. 7-ій веч. в Січовій залі, 508 — 18 Евеню. Проситься членів, вирівняти свої вкладки. Адреса секретаря: R.D. 2, Cranbury, N. J. — Управа.

НЕДІЛЯ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1964 р.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Збирання вкладок 370 Відд. відбудеться в кімнаті ч. 1 школи при церкві св. Арх. Михаїла від год. 11:45 рано. Довжники, які не вирівняють своїх вкладок, будуть суспендовані. Члени Товариства повинні теж вирівняти вкладки до посмертного фонду. — В. Гіль, секр.

Посмертні згадки

ВАСИЛЬ ГОЛУБОВИЧ один з найстарших членів Т-ва ім. А. Гончаренка 204 Відд. УНСоюзу в Ню Йорку помер дня 6-го березня 1964 р. на 79-му році життя. Покійний народився в м. Збаражі, Україна. До кінця життя цікавився справами УНСоюзу. Залишив в глибокому смутку дружину Олену, дочку Ольгу зам. Заяць, зята Петра та внуків Василя й Ольгу. Дня 9-го березня відправлено Панахиду за спокій Душі Покійного в пох. завед. П. Яреми в Ню Йорку, а похорон відбувся 10 березня з укр. кат. церкви св. Духа в Лонґ Айлен Ситі при участи родини та численних приятелів Покійного на цвинтар Кальварія.

Вічна Йому Пам'ять!

Д-р В. Палідвор, секр.

BARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
Великодня платівка „ХРИСТОС ВОСКРЕС" у вик. Візантійського Хору з Голляндії.

Українське Висилкове Бюро
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
— висилає —
ПАЧКИ з одягом і харчеві, авта, холодільні, машини до шиття, мотоциклі, роверн, машини до прання.
ВІДКРИТО ЩОДЕННО.
Неділі від 10 до 3.

Real Estate
ДОХОДОВІ ПОСІЛОСТІ
Готелі — Бонґала — Мотелі
Доми з харчуванням.
Багато інших бизнесів.
KOPP of KERHONKSON, N.Y.
Tel.: Kerhonkson 7500

ДІМ „КОЛОНІЯЛЬНОГО" СТИЛЮ
4 спальні, 1-акрова парцеля, $37,300. Також 2-родинний дім з різними особливими вигодами, $31,750.
BOB MOLINARI Inc.
Маємо також інші добрі зголошення. Відкрито 24 години.
YU 7-5330

CYPRESS HILL
2-род. мур. наріжний будинок по 6 кімн. чинш $205 міс., 6 кімн. для власника. Ціна — $29,000.
GLENDALE
4 род. мур., дохід $5,071.00 річно. Ціна $36,500.
Ridgewood — Dedicatessen Store, тиж. оборот $1,700. За ключ $4,500.
Є багато інших нагод.
H. REALTY
124 Wyckoff Avenue
Ridgewood, Queens, N. Y.
Tel.: GL 6-6411, GL 6-6922
Василь МОРОЗ

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

SERVICE
E. Z. WAY
8 ФУНТІВ тільки $2.50
Відбір і доставa на місці.
Щадите 75%.
Типічне родинне чищення.
1 покривало на крісло, 1 жіночий вовняний костюм, 2 пари муж. штанів, 2 спідничкн, 2 блюзки, 5 краваток.
AUTOMATIC DRY CLEANING (coin op.)
172 E. 89. St. (west of 3. Ave.)
TR 6-9964

FUNERAL DIRECTORS
Theodore WOLININN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 5206. Небезпечна справа!

"GO AHEAD, BOBBY," WHISPERED BEN. "RUN OUT AND GET YOURSELF A CHIMP-- I'LL COVER YOU."

"YOU SURE IT'S ALL RIGHT?" THE POLICE COMMISSIONER ASKED WORRIEDLY.

"HERE'S ALL THE PROTECTION HE NEEDS," SAID BARNES AS HE PATTED HIS RIFLE. "IT'S A CINCH!"

— Вперед, Боббі! — шепнув Бен. — Побіжи та сам возьми собі шимпанзе... Я тебе охоронятиму.

— Чи ви певні в тому, що все в порядку — стурбовано запитався комісар поліції.

— Ось вся охорона, якої він потребує, — сказав Барнес, поклавши руку на рушницю. — Це легка річ!